

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף רי"ב - רי"ז

הלכות נפילת אפיים ו' אות ז'

הלכות קדושה דסדרא

הלכות קריאת התורה א' - ג'

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-6171116**

**לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org**

דף רי"ב - רי"ז

מהרנ"ת מבאר שבכל ויודי אנו מבקשים 'איה', ועי"ז דייקא הווידי מתקן, וכך בכל הרהור תשובה עיקר מציאותו הוא בקשת איה - כמו בכל עת שמסבב הנגה והאדם נכשל באיזה משיכת התאוה, העיקר מיר להתוודות ולתקן ע"י איה, ולא יפול כלל, רק ידע שאם ממשיך לחפש, יצליח, כי יזכה לאור הכבוד שיתן בו דעת לזכות לשבר המסבב, והעיקר שלא ילך אחר חכמתו שאינו יכול לעשות כלום כי נכשל בכל פעם, רק יעשה כבוד להשי"ת ויחפש איה.

זוהו בחינת שבירת הלוחות, כי עשרת הדברות שבלוחות, שהם כלל התורה כלה, הם בחינת המאמרות המתגלים, אבל שם בבראשית מאמר סתום, הכל בהעלם ובהסתר, רק שבאמת משם דיקא נמשך כל התורה, שהם כל העשרת הדברות, שהם בחינת עשרה מאמרות וכו' ועל-כן כשחטאו ישראל והבין שכל תקונם לבקשו יתברך בבחינת אי"ה הנ"ל עד שיזכו לעלות לבחינת מאמר הסתום כנ"ל, על כן שבר את הלוחות, הם העשרת הדברות כלל התורה, כי בטל את עצמו מכל וכל וסלק ממנו כל החכמות הפלולים בשבעים פנים של תורה והפיל את עצמו למקום ירידת ישראל על ידי עונותיהם, שזהו סוד נפילת אפים, העלמת הפנים וכו' כנ"ל ועל ידי זה דיקא היה כל התקון והשם יתברך שבח אותו על זה ואמר לו, יישר כחך ששברת (בכא בתרא יד), יישר כחך דיקא, כי בודאי הוא כח גדול ועצום לבטח בכחו עד שיפיל את עצמו כל כך לסלק ממנו כל הפנים של תורה, שהוא בחינת שבירת לוחות, כי משה הוא בעצמו התורה וכשהשליך את הלוחות מידיו ושברם הרי הוא כאלו הפיל והשליך את עצמו משמים לארץ, והכל בשביל טובות ישראל, כי היה חזק בכחו, שדיקא על-ידי זה, על ידי הירידה הגדולה שהפיל והוריד את עצמו על ידי שבירת הלוחות, על ידי זה דיקא יעלה בתכלית העליה, כי יחפש ויבקש כל כך אי"ה וכו' כנ"ל, עד שיעלה לשם בבחינת ירידה תכלית העליה וכו' ל.

משה רבינו המשיך כח הרחמים לכל בחי' של לוחות שבורות

ובעצם כחו זכה לזה וחרז וקבל את הלוחות שניות והמשיך שלש עשרה מדות של רחמים, שעל ידי זה הורה דרך תשובה לנצח, שבכל עת שיפלו לעונות, חס ושלום, יהיו חזקים לחפש ולבקש אותו יתברך מכל מקום שהם בבחינת אי"ה הנ"ל, ועל-ידי זה יתהפך להם הירידה לעליה גדולה רק שיהיו חזקים בזה לחפש ולבקש תמיד, יהיה איה שיהיה, אפילו אם יעבר עליו ימים ושנים בזה, בפרט באריכת מרירת הגלות הזה שהתגברה ההסתרה וההעלמה מאד מאד, בבחינת ואנכי הסתר אסתיר את פני וכו', על כן עקר התקנה והתקנה הוא רק על-ידי דרך הנ"ל לחפש ולבקש תמיד בבחינת איה וכו' וכנ"ל:

סיום התורה בשמחת תורה הוא 'לכל היד החזקה אשר עשה משה לעיני כל ישראל' ואמרו חז"ל ששבר הלוחות, כי בזה האיר לנו לכל מקום ירידה ולכל גלות, איך לתקן כל מה שעובר, והוא ע"י שהמשיך משה את אור 'איה' - כח הרחמים הגדולים לתקן כל ענין של שבירת לוחות, ומאז והלאה אם ח"ו יעשו מה שיעשו הרי הוא כבר המשיך רחמים לתוך מציאות של שבירת לוחות, שזה 'היד החזקה' עליית כל הבריאה לתכלית השורש של כתר הרחמים.

אפי' גדולי הצדיקים נתעורר להם ספקות בשעת נסיון

ח) זוהו בחינת (בראשית יב) לך לך מארצך וכו' אל הארץ אשר אראך ופרש רש"י, ולא גלה

לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו ולתן לו שכר וכו' וכן, על אחד ההרים אשר אמר אליך וכן, וקרא עליה את הקריאה וכו' כל זה הוא בחינת מה שכתוב בסוף התורה הנ"ל, שגם על גדולי הצדיקים עובר בחינה זאת שקדם כל תורה מכרח לעבר דרך אלו הבלבולים וספקות, שהם בחינת לבי סחרחר וכו' וכו', כמו שזמבאר שם. וזהו בחינת הנ"ל מה שהשם יתברך לא גלה לאברהם את הארץ מיד כדי שיצטרף לחפש ולבקש אחר רצונו היטב. וזה עקר הנסיון שלו וכן של כל הצדיקים וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדתו בשלמות בענין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל וכל זה הוא ענין הנ"ל שהשם יתברך נסה את אברהם ולא גלה לו את הארץ מיד כדי שיהיה נבון ומספק, ואף-על-פי-כן יחפש ויבקש אחר רצונו, ועל-ידי זה דיקא יזכה שהשם יתברך יגלה לו רצונו וירבה שכרו על-ידי זה, כי על-ידי הבקשה והחפוש יזכה לעליה גדולה וכנ"ל וכן העקרה נאמר בו (שם כב), על אחד ההרים וכו' וכן יונה שנאמר בו (יונה ג), וקרא עליה את הקריאה. כי יונה לפי דעתו לא הוטיב בעיניו שליחות זה לניוה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מוכא בפרוש רש"י יונה א), כי לא הבין עצם רחמי השם יתברך עד היכן הם מגיעים, על-כן התעה אותו השם יתברך, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה לענין זה, הקדוש ברוך הוא מתעה את הצדיקים וכו'. ולא גלה לו מיד כדי שיחפש ויבקש הרבה, ועל-ידי זה ישיג רצונו ומדת רחמיו הקורים, שהוא יתברך מרבה להטיב ורוצה בתשובה אפלו של אמות העולם, מפל שכן של ישראל ועל-כן באמת בשהיה יונה במעי הדגה הודה להשם יתברך על רבוי רחמיו כמו שכתוב שם, "מבטן שאול שועתי שמעת קולי וכו' ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך וכו' כל משבריד וגליד עלי עברו וכו' אך אוסיד להביט אל היכל קדשך" שכל זה הוא ענין הבקשה והחפוש הנ"ל, שגם מבטן שאול ממש צריכין לצעק אל ה', כמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר בזה הלשון, שעקר הוא מבטן שאול שועתי, הינו כנ"ל:

מזכיר כמה מקראות שבהם יש מציאות הספק, כמו ענין יונה, כי עיקר הספק היה האם שייך לתקן הכל, הרי לכאורה אין דרך, ונראה שיש קושיות מהמציאות, ולזה האדם מסופק והולך אחר חכמתו ואינו שב כי חושב שאין בה רווח, והרי זהו ענין יונה שקוראין ביוכ"פ דייקא שאז נמשך הכתר - כי השי"ת הראה לו עוצם הרחמים שיש גם על הכי נמוך.

וכך מזכיר הספק של אברהם אבינו שזה אחד מלי נסיונות שעמד בהם, והכל עומד על מה שאמר לו 'לך לך' - והיה לו ספק לאן ללכת, כי כך הוא מציאות האדם בכל עת שנפל לנגה, ואינו יודע לאן ללכת, ולמה ללכת, אבל הכל ברור שילך להשי"ת, לעשות כבוד להשי"ת ע"י החיפוש איה, כי אני רוצה את השם ויהי מה.

וכך בענין חידושי תורה שצריכים לעבור ההיכלות של טעות ותמורה, והרי בזה מתקן מאד, ואינו ביטול זמן, והמרירות של הספקות פועל המשכת איה.

ט) וזה בחינת לקיחת שרה לבית פרעה שנסמך לזה, שהכל בבחינה הנ"ל שהצדקת הכרח לירד למקום טמא ומטופף כזה כדי שבעצם כחה תבקש ותחפש גם שם את השם יתברך ועל-ידי זה תעלה עם אברהם בעליה גדולה בבחינת, ויעל אברהם ממצרים ועל-ידי זה הכינה הצלה וישועה גדולה לישראל בגלות מצרים שעל-ידי זה לא יכלה טמאת מצרים לשלט בהם ויצאו משם על-ידי עשו מכות שהכה את פרעה ומצרים, שכל זה היה על-ידי "וינגע ה' את פרעה ואת ביתו" בשלקח את שרה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי על-ידי זה המשיכה דרך

הנ"ל לישראל שבכל מקום שיהיו בגלות אפלו במקומות המטנפים מאד גם שם יבקשו ויחפשו בבחינת אי"ה וכו' כנ"ל ועל ידי זה יעלו משם כנ"ל.

וזהו גם כן בחינת לקיחת אסתר לבית אחשוורוש שאז צעקה, "אלי אלי למה עזבתני", כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגלה טו) ועל-ידי זה היה מפלת המן-עמלק, שהוא תקפו זהמת הסטרא אחרא, הכל בבחינה הנ"ל כרי להורות לישראל שגם במקומות המטנפים יצעקו אל ה' ויחפשו ויבקשו אותו וכמו שעשו אז מרדכי ואסתר שכנסו את כל היהודים לזעק הרבה לה'.

הסוד הגלוי של רביה"ק

וכן צריכין בכל דור ודור בכלליות ישראל ובפרטיות כל אחד ואחד לבקש תמיד את השם יתברך בכל מקום שהוא ולזעק בכל עת להשם יתברך בבחינת "מבטן שאול שועתי" ואל יתיאש מן הצעקה והבקשה לעולם עד יסקיף וירא ה' משמים:

ר' נתן מגלה שענין לקיחת שרה ולקיחת אסתר הוא נעשה בכל עת, וכמו שאז ראינו איך הכל נתהפך לשורש כל ישועה, כך בכל אדם, כי מרויח בכל מה שנעשה, בתנאי שממשיך לבקש ורוצה לצאת, וזהו סוד הגלוי של רבינו וזה נשאר סוד מחמת ריבוי הספקות והחכמות, ויש להזהר מהן מאד.

ענין קדשה דסידרא:

הלכה א:

א) ענין קדשה דסידרא, שהוא קדשת ובה לציון שאומרים בלשון הקדש ובלשון תרגום ואז ממשיכין השפיע למטה, כמובא בכונות:

על-פי מה שכתב רבנו זכרונם לברכה במאמר "כי תצא למלחמה" בלקוטי תנינא (סימן פב), עין שם היטב כל המאמר כי יש בחינת פסדר ושלא פסדר, בחינת א"ב ותשר"ק, בחינת אחור וקדם וכו' וזה אדם וחווה, פסדר ושלא פסדר הויה במלוי אלפין גימטריא מ"ה-אדם. וחוה בחינת מלכות פה ותורה שבעל פה וכו' וחוה לשון רבו וכו'.

והכלל, כשהולך לו לאדם שלא פסדר מחמת שהוא מחלק בחינת מלכות לעצמו, הינו שיש לו גדלות, בחינת אנא אמלך, ואזי הולך לו שלא פסדר, כי הוא בתוך בחינת שלא פסדר, הינו מלכות-חוה-תשר"ק וכשזאת הבחינת חוה, היא מקשרת להקדוש ברוך הוא, הינו לבחינת אר"ם, אזי הולך לו פסדר, כי באתר דאית דבר וכו' ובחינת פסדר נקרא יו"ד וכו' וכשמחלק הארבע בחינות מלכות לעצמו אזי נעשה שלא פסדר, דין וכו' בחינת (ישעיה א) וכל לבב דין, כי כשהולך לו לאדם שלא פסדר זה לו מחלת לב, כמו שכתוב "תוחלת ממשכה וכו'" וכשורואה אדם ש הולך לו שלא פסדר ידע שיש לו גדלות וכו', יעשה תשובה וישפיל את עצמו ויהיה לו בבחינת מ"ה וכו' ואז נחזר חוה לבחינת אדם, לבחינת מ"ה ונעשה פסדר וכו' כי עקר חיות המלכות הוא בחינת מ"ה, שהוא בחינת חכמה כ"ח מ"ה, שהוא החיות של כל הדברים, בחינת מה פחנו מה חיינו וכו' כמו שכתוב (קהלת ז), "החכמה תחיה" וזהו (תהלים כד), "לה' הארץ ומלואה". כשהארץ בחינת חוה-מלכות, מקשרת לה', אזי היא במלואה ובשלמות וכו', עין שם כל זה היטב ועקר התשובה בחודש אלול, כי אז פתח משה דרך כבושה לילך בה, כי משה

ליקוטי הלכות ח"א דף רי"ב-רי"ז - הל' נפילות אפיים ו אות ז' - קריאה"ת ג'

קשר עצמו אפלו להפחות שבפחותים ומסר נפשו עליהם וכו' גם בכל עליה ועליה מצא שם הקדוש ברוך הוא וכו', בחינת אם אסק שמים שם אתה וכו' וזה סוד פגנות אלול וכו', עין שם כל זה היטב:

ב) וזה בחינת קדשה דסידרא שאומרים אחר התפלה, כי זה ידוע שהתפלה היא בחינת מלכות פה, בחינת אדני שפתי תפתח וכו' ועקר שלמות התפלה שמקשרין ומיחדין התפלה להשם יתברך באחרות גמור, כי מי שזוכה לתפלה כראוי בשלמות אזי התפלה היא אחרות פשוט עם השם יתברך, בבחינת הוא תהלתך והוא אלהיך, כמובא בדברי רבנו זכרנו לברכה במקום אחר ותפלה כזו נתקבלת בוודאי בבחינת והיה טרם יקראו ואני אענה וכו', ונתמלא בקשתו מיד בוודאי, כי כשהתפלה נכללת בו יתברך, זה בחינת אשה שלא כסדר, בחינת חוה מלכות, בחינת תפלה נכלל בבחינת כסדר, שהוא בחינת אדם, דהינו בהקדוש ברוך הוא ואזי נעשה הכל כסדר כנ"ל במאמר הנ"ל, ואזי הולך להאדם כסדר, דהינו שנתמלא בקשתו הפך בחינת שלא כסדר חס ושלום, שהיא בחינת תוחלת ממשכה מחלה לב, שאין נתמלא רצונו ובקשתו חס ושלום, שזה הוא בחינת שלא כסדר אבל כשנכללת התפלה בו יתברך ונכלל בחינת תפלה-מלכות, שהוא בחינת שלא כסדר, בבחינת כסדר כנ"ל, אזי נעשה הכל כסדר ונתבטל בחינת שלא כסדר, בחינת מחלה לב רק נתמלא כל משאלות לבו לטובה, שזהו בחינת כסדר שהולך לו כסדר כרצונו ונתמלא כל משאלותיו בחינת (שם כ) 'מלא ה' כל משאלותיך וכו'.

אבל מי שאין זוכה שתהיה התפלה נכללת בו יתברך, וזה מחמת המחשבות זרות שבתפלה, דהינו פניות וגדרות שיש לו בתפלתו, חס ושלום, שזה בחינת אנה אמלך שאז מחלק חס ושלום, בחינת מלכות שלא כסדר, לעצמו, ואזי הוא בבחינת שלא כסדר ואזי אין נתקבל תפלתו ולא נתמלא משאלתו, כי נעשה לו שלא כסדר חס ושלום, שהוא בחינת תוחלת ממשכה וכו' כנ"ל, דהינו שאין נתמלא תפלתו ותוחלתו מחמת שהוא בתוך בחינת שלא כסדר על-ידי שחלק בחינת מלכות לעצמו, על-ידי הפניות והגדרות שהיה לו בתפלתו, שהוא בחינת אנה אמלך כנ"ל על-כך צריך לעשות תשובה וישפיל את עצמו ואזי חוזר לבחינת מ"ה, ואזי חוזר שלא כסדר ונכלל בכסדר, ואזי נתמלא בקשתו והולך לו כסדר כנ"ל.

ע"פ הענין מה שיש כסדר ושלא כסדר מה שעובר על האדם בבחי' חוה מלכות תשר"ק - ויש כסדר בחי' א"ב בחי' אדם, ויש לבטל השלא כסדר ע"י הכ"חמ"ה 'מה אני ומה חיי' שלא יהיה בו 'אנה אמלך', ועי"ז ניצל מן העצבות בחי' דוי ומכל דין, והכל הולך כסדר, כי יודעים שזה סדר שהשי"ת מנהיג עולמו - עפ"ז מגלה ר' נתן נוראות גדולות בענין התפילה ואיך נזכה לכון בה כראוי.

איך צריך לעמוד לפני השי"ת בעת התפילה

כי בתפילה צריכים בעיקר לעמוד לפני השם ולבטל עצמו, היינו להבין שאין לו כלום בלי שהשי"ת יתן לו, והוא כלום, אינו מלך ואין לו שום צורה וכבוד, שום שפע ושכל, עכשיו בא לקבל מהשי"ת, ומאמין שעומד לפני המלך רם ונישא ושומע ומאזין לדבריו. ובזה שמאמין שהדיבור שלו שהוא מלכות פה נכלל למעשה בהקב"ה בבחי' 'הוא אלקיך' נעשה ממש אלקות, וכשמתבגן איזה מתנה השי"ת נתן לי שאני זוכה לעשות אלקות, אז בא לבושה יותר גדולה.

וכאשר יש הביטול הזה, התפילה מתקבלת בוודאי, כי מתבטל השלא כסדר, שהוא חסרון קבלתה - וענין קבלת התפילה של שבח והודאה הוא מה שזוכים למתיקות ורביקות, וענין קבלת התפילה של הבקשות, הוא שמאמינים וסומכים על השם ומתקבל התפילה.

ומה שמפריע לזה הוא 'אנא אמלוך' שחושב שהוא כבר חי, ויש לו, וכאילו אין צריך לבקש כעני ואביון, ועי"ז יש בו בחי' פגם המשפט בחי' מחשבות זרות ונשאר התפילה בחוץ, ואינו מתחבר בחי' חוה בארם העליון בחי' מ"ה, ועי"ז עובר מה שעובר. ושייד לתקן מה שחסר בזה, ע"י קדושה וסדר.

וזהו בחינת קדושה וסידרא שאומרים אחר התפלה, להמשיך השפע, כי כשרוצים להמשיך השפע שבאה על-ידי התפלה, דהינו שיתמלא בקשתו וחסדו ויהיה נשאר התפילה בחוץ, ואינו שיתבטל בחינת שלא פסדר, דהינו שבחינת שלא פסדר יהיה נחזור ונכלל בבחינת פסדר פנ"ל, שעל-ידי זה נתמלאין כל הבקשות וכו' פנ"ל.

על-פני אומרים אז קדושה וסידרא, ואי נכלל שלא פסדר בבחינת פסדר, כי קדושה הוא בחינת חכמה, כמובא וחקמה הוא בחינת מה פנ"ל וזה בחינת (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית וכו' ובתיב (תהלים קיא), "ראשית חכמה" נמצא, שקדש הוא בחינת חכמה, שהוא בחינת מה-אדם, בחינת אתם קרויין אדם, הינו ישראל-עם קדוש קרויים אדם, שהוא בחינת מה, בחינת חכמה פנ"ל, בחינת ישראל עלה במחשבה תחלה, שהוא בחינת חכמה כי המחשבה הוא בחינת חכמה, כמובא. נמצא, שקדושה הוא בחינת חכמה, מה-אדם, שזה בחינת פסדר וזה בחינת יוד מיני קדושה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה:

דרך התיקון לחזור להתבטל גם לאחר שאמר 'אנא אמלוך'

והעצה הוא להתבטל עכשיו למציאות קדוש קדוש קדוש, הינו שיש כח של חכמה שמהפך כל העולם חזרה לשורש ומבטלו, ועי"ז מתבטל מה שגרם שלא כסדר, ונמשך שפע חיות של אור החכמה (ברוך וימלוך הם בינה ודעת) וממשיך לתוך התרגום לתקן השלא כסדר.

וזה בחינת אין קדושה בפחות מעשרה, כי קדושה זה בחינת פסדר, שהוא בחינת יוד פנ"ל במאמר הנ"ל ואנו אומרים הקדושה אז בלשון הקדש ובלשון תרגום לשון תרגום הוא בחינת שלא פסדר, בחינת חוה שעקר בנינה על-ידי תרדמה, כמו שכתוב (בראשית כ), "ויפל ה' אלהים תרדמה וכו'". תרדמה הוא במספר תרגום, כמובא כי לשון הקדש ולשון תרגום שממנו יונקים השבועים לשונות הם בחינת פסדר ושלא פסדר.

כי עקר סודר הלשון הוא לשון הקדש שבו נברא העולם וזהו הצרוף האמתי מסדר פראוי בחינת פסדר, אבל הצרופים של שאר לשונות הם בבחינת שלא פסדר, כי הם נקראים לשון עלגים ואין להם שלמות והם בבחינת שלא פסדר, כי צרופיהם אינם מסדרים פסדר הראוי מששת ימי בראשית בעת בריאת העולם, כי סדר הבריאה היה רק על-ידי לשון הקדש.

ועל-פני אנו אומרים קדושה וסידרא בלשון הקדש ובלשון תרגום, כדי שיהיה נכלל בחינת תרגום, בחינת שלא פסדר בתוך בחינת פסדר, שהוא בחינת הקדושה בלשון הקדש, שהוא בחינת פסדר, בחינת חכמה וכו', בחינת קדושה. ובשביל זה נקרא לשון הקדש על שזה הלשון נכלל בבחינת פסדר, שהוא בחינת קדושה פנ"ל ועכשו אנו בוללים גם לשון תרגום שמשם יניקת השבועים לשונות, שהוא עקר בחינת שלא פסדר, בחינת תרדמה פנ"ל ונכלל הכל בבחינת קדש

ליקוטי הלכות ח"א ה"ב-רי"ז-הל' נפילות אפיים ו אות ז' - קריאה"ת ג'

בלשון הקדוש על ידי הקדשה שאומרים בלשון הקדוש ובלשון תרגום כנ"ל ועל-כן אז נמשך השפע ונתמלא כל משאלות לבנו לטובה על ידי שנכלל שלא פסדר בתוך בחינת פסדר כנ"ל ועל שם זה נקרא 'קדושא דסידרא', דסידרא דיקא, כי עקר קדושה זו כרי שיהיה נעשה הכל פסדר כנ"ל, כרי שיתמלא אזי משאלות לבנו, שזהו בחינת ירדת השפע בעת שאומרים קדושה דסידרא כנ"ל:

הרי במה שמתעוררים לומר קדוש, נעשה תיקון גדול בזה לכל מה שלא זכה לפעול בתפילה, ומוכן שזה שייך תמיד, כי הוא בחי' מה שיש להתבטל בבחי' כח מ"ה בכל עת, וזה עוזר גם כן לעשות סדר, כי המח הוא קדושה והוא סדרא.

ג) וזה בחינת שלש קדושות כנגד בחינת שלשה אלפין שיש בשם מ"ה, [כזה: יוד ה'א ו'או ה'א] שהוא בחינת אדם, וזה בחינת קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכינתה, קדיש על ארעא וכו' זה בחינת התשובה הנ"ל במאמר הנ"ל, שהוא בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך כנ"ל במאמר הנ"ל, שזהו בעצמו בחינת קדיש בשמי מרומא עלאה קדיש על ארעא וכו' וזה מלא כל הארץ כבודו, בחינת לה' הארץ ומלואה שפמשיכי הקדושה עלינו על בחינת מלכות שהוא בחינת ארץ ועל-ידי זה הוא במלואה ובשלמות כנ"ל, כי מלכות בחינת ארץ, נכלל בבחינת פסדר, בחינת אדם, בחינת קדוש כנ"ל:

ואומרים ג"פ קדוש, ומפרשים בלשון בתרגום קדיש בשמי מרומא היינו בקי ברצוא, וקדיש על ארעא בקי בשוב, וקדיש לעלם היינו שמתקבלת התשובה, כי עיקר התשובה הוא ישמע בזינו שהוא בחי' בקי ברצוא ובשוב ועי"ז נכנס סדר ותשובה בעולם, ויודעים שמלא כל הארץ כבודו שאינו רוצה כבוד עצמו, רק לכבוד אלקי כל מחשבותיו, שזה מהפך הכל לכסדר.

ד) וזה בחינת אשרי שאומרים מקדם, דהיינו תהלה לך דוד שנתיסר על-פי א"ב שכלולים בו הכ"ב אתון, כי תהלה לך זה בחינת מלכות פה כרי שתהיה נכללת בבחינת א"ב פסדר על-ידי קדושה דסידרא כנ"ל:

הרי כרי לתקן מה שיש לתקן אם לא התפלל בתכלית השלימות - אומרים עוד פעם אשרי, להמשיך שפע ע"י תיקון מה שמלכות בחי' שלא כסדר התרחקה, לזה אומר כל א"ב של אשרי, לעשות סדר בגדולת השם, בחי' הוא תהלתך, לומר תהלה בכל א"ב, ומתקן הכל ע"י המחשבה בחי' קדוש קדוש.

ה) וזה בחינת ובא לציון גואל ולשבי פשע וכו' כי בציון ששם הבית המקדש וקדש קדשים, שם כלולים כל היוד מיני קדושות שיש בארץ ישראל ועל-כן שם שער השמים, שדרך שם עולין כל התפלות, כי העולם בכללו נגד השם יתברך הוא בבחינת שלא פסדר, בחינת תשר"ק בבחינת בתשרי נברא העולם תשרי הוא בחינת תשר"ק, כמובא כי פסדר זה בחינת מ"ה והעולם הוא בחינת יש, שהוא בחינת שלא פסדר, כי הנהגת העולם על-ידי בחינת מלכות, שהוא בחינת שלא פסדר ועקר חיות וקיום העולם על-ידי שהעולם נכלל בקדושתו יתברך, דהיינו על-ידי ישראל קדושים שמקדשין עצמן ומקדשין את העולם ואז נכלל העולם בקדושתו יתברך ואז נכלל העולם בבחינת פסדר, שהוא בחינת קדוש, וזה עקר החיות כנ"ל כי עקר החיות הוא על-ידי בחינת פסדר כנ"ל במאמר הנ"ל.

ועקר קיום וחיות העולם על-ידי ארץ ישראל ששם כל היוד מיני קדושות, כי יש קדושה למעלה

מקדשה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ההיכל מקדש ממנו וכו' עד לפני ולפנים שהוא קדש קדשים, הוא האבן שתיה, שהוא הקדשה העשירית העליונה מכלם, ושם כלולים כל היוד מיני קדשות והאבן שתיה היא הנקדה שממנה השתת העולם והנקדה אין בה תפיסה והיא בבחינת מ"ה, כי זאת הנקדה, שכלולה מעשרה מיני קדשות, נכללת בבחינת מה, שהוא בחינת חכמה-קדש ועל-כן עקר עלית התפלות הם דרך האבן שתיה, כי דרך שם נכללין התפלות בחינת שלא פסדר, בבחינת מה-פסדר כנ"ל.

כשעובר על אדם במקומו, יתעלה לבחי' קדושת א"י ויומתק הדין כסדר

וזה שמזכירין בקדשא דסידרא קדשת ציון, בחינת ובא לציון גואל, כי עקר כלליות שלא פסדר בבחינת פסדר, שזהו בחינת קדשה דסידרא, הוא דרך ציון ששם האבן שתיה שדרך שם עולין כל התפלות על-ידי הנקדה של האבן שתיה שנכללת בבחינת מ"ה, בבחינת קדוש, כי שם כלולין כל היוד מיני קדשות כנ"ל.

וזהו "ובא לציון גואל" כי עקר בחינת פסדר יהיה בעת ביאת הגואל צדק במהרה בימינו, כי עכשו מתנהג הכל שלא פסדר, כי ישראל למטה בשפלות והאמות הם בגרלה, שלא פסדר הראוי, אבל כשיבוא משיח יהיה הכל פסדר, שישאל יהיו למעלה, וכן בין ישראל בעצמן כל מי שמקרב יותר אל השם יתברך באמת יהיה למעלה בגרלה וטובה, לא כמו שמתנהג עכשו שלא פסדר.

נמצא, שעקר בחינת פסדר יהיה בעת שיבוא לציון גואל כנ"ל ועל-כן מזכירין ובא לציון גואל בקדשה דסידרא, כדי לעורר התנוצצות משיח, כדי להמשיך גם עכשו בחינת פסדר, הינו שפע ברכה וטובה כנ"ל:

הרי כאשר עובר על האדם מה שעובר ואין לו מקום בעולם, כמציאות הגלות וצרת ישראל מה שנעשה עם כל יחיד, הוא צריך להתרומם ממקומו, לבטל המקום להתקשר לעיקר מקומו שהוא קדושת ארץ ישראל, כח הקדושה שדבוק לבית המקדש ומהפך כל ארציות לכבוד השם בחי' ישראל, ויכולים לעשות זאת בכל מחשבה שמבטל עצמו לבחי' מה שהוא קדשי קדשים שורש הבריאה שהוא השכל שהשי"ת שם בהנהגת מלכותו, בחי' אבן שתיה, והצדיק יודע ואני אינני צריך לדעת, כי הוא אבן שתיה שכל הכולל, ובה נמתק הדין, וזה עושים בפסוק ובא לציון גואל.

ושארי הלכות המדברים מעניני קדשה דסידרא, נמלל כל אחת ואחת בהלכות נפילת אפיים:

קריאת התורה א:

אין קורין בתורה בפחות מעשרה פסוקים וידבר עולה וכו'. ואי סליק ענינא וכו', כגון פרשת עמלק שאין בה אלא ט' פסוקים שפיר דמי:

על-פי מה שכתב רבנו נרו יאיר, שצריך להמשיך אריכת ימים לתוך המלכות וזה נעשה על-ידי עסק התורה שהיא שמא רקדשא בריך הוא שעל-ידה קורין את החיים וממשיכין לתוך המדות והכלים וכו', עין שם כל המאמר המתחיל, "ויביום הבכורים" בסימן נו לקוטי חלק א:

ליקוטי הלכות ח"א דף רי"ב-רי"ז - הל' נפילות אפיים ו אות ז' - קריאה"ת ג'

כי כל אדם יש לו כח להמליך את השם, ויש שנופל מזה ועוסק ברכי הסתרה ונופל להסתרה שבתוך הסתרה, הרי ששורש ריבוי אור שאין האור בתוך כלים, ויש בחי' מרדכי שממשיך כל התורה לתוך המלכות ומבטל ההסתרה, וזה מצות לימוד התורה שמבטל כל הסתרה.

וזה בחינת קריאת התורה, כי אף שעל-ידי עסק התורה בכל מקום ממשיכין אריכת ימים, עם כל זה ביותר מסגל לזה קריאת התורה, כי התורה בעצמה כמו שהיא כתובה לפנינו, היא בחינת שמא דקדשא בריה הוא, שם העצם ממש, וכן הפסוק, "והייתה עמו וקרא בו וכו'" נאמר גם כן על ספר התורה שצריך המלך לכתב לו. ועל-כן נקרא בלשון קריאת התורה, הינו בחינת קריאה ממש, בחינת וקרא בו כל ימי חייו, שעל-ידי זה קורין את חי החיים, כמו שמבאר שם.

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כל המניח ספר תורה כשהיא פתוחה ויוצא, נתקצרין ימיו, הפך אריכת ימים הנ"ל.

ועל-כן תקנו קריאת התורה בשבת יום טוב ובמנוחה בשבת ובשני ובחמישי, כי כלם הם ימי רצון ואז נמשך שפע, על-כן צריך לקרות בהתורה כדי לקרות את החיים, שהוא השפע, לתוך המדות וכלים כדי שלא יהיה רבוי אור וכו', כמו שמבאר שם. ועל-כן תקנו קריאת ספר תורה בשעת התפלה, כי התפלה היא בחינת מלכות ועל-ידי התפלה מעוררין השפע וצריך להמשיך אריכת ימים לתוך המלכות, הינו שצריכין להמשיך את החיים לתוך המדות כנ"ל, ובכל יום נעשה זאת על-ידי קדשה דסידרא, שהיא גם כן קריאת פסוקים ועל ידם קורין את השפע לתוך המדות כנ"ל.

ועל-כן אסור לצאת מבית הכנסת קדם קדשה דסידרא, כמו שאסור לצאת באמצע קריאת התורה אבל בשני וחמישי ושאר ימים קדושים, שהם ימי רצון ומחמת שאז עת רצון ונתעורר חיים ושפע גדול, על-כן אין מספיק קדשה דסידרא הנ"ל, וצריך גם כן לקרות בתורה כשהיא שעל ידה עקר קריאת החיים כנ"ל כדי לקרות הרצון והחיים והשפע לתוך המדות כנ"ל, כדי להמשיך אריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל.

ועל-כן אין קורין פחות מעשרה פסוקים כדי לתקן המלכות שהבחינה הקטנה שבה היא בחינת עשרה, בחינת שרי עשרות, כי יש שרי אלפים ושרי מאות וכו', כי היא כלולה מעשר ועשר מעשר ועשר וכו' והמעוט שבכללות הוא כלליות מעשר, ועל-כן אין קורין פחות מעשרה פסוקים, חוץ מפרשת עמלק, שאף על-פי שאין בה אלא תשעה פסוקים וכו' (כי מה שכתבו בשלחן ערוה, בגון פרשת עמלק הוא לאו דוקא, כי באמת לא נמצא שום קריאה בתורה של תשעה פסוקים, רק פרשת עמלק שקורין בפורים לבר) כי כנגד מלכות דקדשה הוא מלכות הרשעה, שהוא מלכות המן, שהוא יונק מעשירות, עין שם היטב. והנה מלכות עמלק הוא בחינת הנחש שפרוד אחר הקדשה ויונק מרגלי הקדשה ועל-כן מתגבר בעשירות, שהוא הבחינה האחרונה, בחינת רגלין, כמו שמבאר במקום אחר.

ועל-כן אין בפרשת עמלק אלא תשעה פסוקים, כי אז לא נמחה זכרו לגמרי, כמו שכתוב (שמות יז), "כי יד על כ"ס וכו'" ועדין יש לו קצת יניקה מרגלי הקדשה, שהיא בחינת העשירות, ועל-כן אין בה כי אם תשעה פסוקים. ובאמת כל יניקתו והתגברותו שמתגבר על הקדשה הוא בחינת (קהלת ח) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, כמבאר בכמה מקומות וכמו שמבאר שם, שיש כח במלכות דקדשה, שהוא בחינת מרדכי, להוציא בלעו מפיו, בבחינת חיל בלע ויקיאנו,

ועושה מזה תורה, שהיא בחינת אשת חיל, עין שם. פי מוסרין לו בכונה מלכות וממשלה, והמלכות בגלות שם פדי שתוציא משם כל ניצוצי הקדשה שיש שם.

וזה בחינת פי יד על פס י"ה מלחמה לה' בעמלק, הינו מה שהכפא חסר וכן השם חלוק וכל זה מחמת התגברותו ויש לו יניקה גדולה מהקדשה, זה בעצמו מלחמה לה' בעמלק מדר דר, פי בזה בעצמו נלחם ה' בעמלק מדר דר, כי בזה בעצמו נלחם ה' עמו עד שימחה זכרו לגמרי בחינת עת אשר שלט וכו' כפ"ל ועל-כן נשבע ה' שאין שמו שלם ואין פסאו שלם עד וכו', פי כל זמן שאין נמחה זכרו לגמרי, כביכול, אין השם והכפא שלם על-ידי יניקתו והתגברותו משם כדי להוציא כל עצם חיותו וכל ניצוצות הקדשה ממנו כדי שימחה זכרו לגמרי על-ידי זה דוקא כפ"ל:

בכל יום נמשך על כל אחד מלכות ושררה, ועמלק מונע ממנו שלא ידע מעלתו ושליחותו

מה שיש להתעורר בפשטות הוא עוצם כח אמירת ובה לציון וקריאת התורה, ויש להזהר בזה מאד כי אז ממשיכים אור לתוך הכלים שזה עיקר המשכת החיות וכל הצלחה, והנה הצלחה הוא שהאדם מקבל שליחותו בעולם בבחי' מלכות שהוא בחי' שר על העולם ואז מרגיש שליחות ויש בו שמחה חיות והצלחה ולא הסתרה.

ובכל יום ממשיכים זאת המלכות והשררה לכל אחד בהמשכת השפע ב'ובא לציון', ובימי שני וחמישי הם ימי רצון מחמת שבהם עלה משה לקבל תורה וחזר כו', הרי זה עיקר כח קבלת השפע לתוך ימות החול לתקן כל הסתרה ולזה יש בהם קריאת התורה כדי להמשיך אותו אור של תיקון חטא העגל שפעל משה אז.

וקוראים י' פסוקים כי כל אדם יש בו שליחות, יש שהוא שרי אלפים וכו', והקטן שיש לכל אדם הוא שרי עשרות בחי' י', ולזה קוראים י' פסוקים. ובזה מגלה ענין פורים שאז הרי מכניעים עמלק, ועמלק הוא מי שלוחם לבטל מהאדם ידיעת מעלתו ושליחותו בחי' מלכות, ולזה בפרשה שלו יש רק ט' פסוקים, כי בפורים מתגלה כח התורה שהוא בחי' מרכי בחי' משה בעצמו להשלים את ה', ומשלים נשמתינו בקריאת התורה של פורים ועמלק.

ב) וזה ראינו בימי מרדכי, כי לכאורה תמוה, כי לפי גדל הרשעות של וישתי הרשעה, מאין בא שהמן יהיה קטיגור הגדול עליה לגדל הרשעות של המן הרשע והיה ראוי שיהיה סניגור גדול עליה, פי היא דגמתו ברשעות? אף הנראה שמחשבת הסטרא אחרא היה על הסוף כדי שתלקח אסתר אל בית המלך כדי שיכבשו המלכות וקדשה אצלם. ובאמת בסוף זה דיקא היה אצלם מפלתו וכל מה שהתגברו כדי להביא המלכות יותר בהסתרה אצלם, שזה בחינת אסתר שנלקחה לבית המלכות, על-ידי זה דיקא היתה מפלתם העצומה כאשר נתגלגל בסוף, ולהפך מלכות וקדשה עלתה עליה גדולה מאד, ואז הוציאה עמה כל ניצוצות הקדשה שבלעו ועשו מזה תורה חדשה, הינו המגלה שדמויה רבותינו זכרונם לברכה (מגלה טז) להתורה בכל דיניה הן בכתיבה ושרטוטה וקריאתה, פי אחר כך כשנתהפך והוציאו בלעו מפיו, בחינת חיל בלע ויקיאנו, כמו שכתוב (אסתר ח) "ותשם אסתר את מרדכי על בית המן" אז נעשה מכל זה תורה, הינו המגלה שנעשית מהמעשה הזאת.

בפרשת עמלק יש רק ט' פסוקים, ומגילת אסתר משלמת את העשירי

ועל-כן בפורים קורין אז פרשת עמלק אף שאין בה אלא תשעה פסוקים, כי אדרבא, על-ידי זה היתה מפלתו כנ"ל וזה החסרון אנו משלימין בקריאת המגלה שקורין אחר כך שהיא נעשית מבחינה זו כנ"ל ועל-כן לא נמצא בשום פעם שנקרא תשעה פסוקים אלא בפורים שקורין פרשת עמלק, כי אז היתה מפלתו והמפלה היתה דיקא על-ידי בחינה זו כנ"ל. ואז באמת נשלם החסרון בתוספת מרבה מאד, כי על-ידי זה נעשה מגלה שלמה, וזהו בחינת המגלה שקורין אחר כך שהוא גם כן בחינת קריאת התורה בכל דיני הכתיבה והקריאה כנ"ל, כי לא נמצא שום קריאה בצבור כי אם קריאת התורה וקריאת המגלה, כי הוא בחינת קריאת התורה ממש כנ"ל. וזה שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח). קימו מה שקבלו כבר, כי אז נשלם קבלת התורה, כי על ידה נשלם התורה שהיתה חסרה כנ"ל:

הכח הגדול שיש במגילת אסתר לצאת לחירות מתפיסת השאול תחתית

כי כל מחשבת המן האגני הוא לתפוס בחי' אסתר בחי' מלכות של האדם לתוך הסתרה שידמה שאין לו שום תכלית בעולם, וכאילו אין שליחות לתקן המלכות, והרי זאת בחי' חסרון התורה כאשר אצל כל הנתפסים חסר להם התורה, וזה כל כח הגזירה והדין, כי אין דרך להמשיך להם חיות מהתורה כי נפלו מהתורה לגמרי - הרי בפורים מתגלה נוראת הכח להשלים התורה, דהיינו לקחת את מעשה אסתר שהוא סיפור קשה ומזעזע, ולהפוך את זה לתורה, ובה נשלם התורה כאשר בקריאת המגילה מיד אחר קריאת התורה אנו משלימים כח התורה שחסרה, וענין זה שייך לכל אחד כי לוקחים בפורים את הסיפור של האדם לפי שמה שתפסו אותו לשאול תחתית, ונרמה לו שהוא רחוק ממלכות ה', ועושים ממנו ממש תורה, שהוא קם ומקבל ממש ממשוה שהוא נקרא מרדכי כח חירות ותיקון ההסתרה בדעת הגדול שמתגלה בפורים.

ג) וזה שצריך לקרות שלשה פסוקים לכל אחד, וכן אין קורין בתורה בפחות משלשה אנשים העולים לתורה, כי שלמות המלכות על-ידי שממשיכין לתוכה חיים ואריכות ימים, שהיא בחינת דעת, שהיא בחינת שלום ובחינת מחלקת לשם שמים, והשלום הוא בחינת השלישי המכריע, כי אין שלום אלא כשיש שני הפכים והשלישי מכריע ביניהם, בחינת ימין ושמאל ואמצעי המכריע.

ועל-כן צריכין גם כן שלשה עולים כדי להשלים המלכות על-ידי השלום, שהיא בחינת דעת, בחינת אריכות ימים כנ"ל. ועל-כן תקנו גם כן בשני וחמישי שהיו בית דין יושבין כדי לפסק המשפט, שהוא השלום, כי הפסק דין הוא ההכרעה והשלום, וכמו שכתוב (זכריה ח), "ומשפט שלום שפטו בשעריכם":

ובכל קריאה של תורה ממשיכים החיות ועיקרו כח התגלות הדעת בבחי' מש"כ לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה, לחזק את האדם ולהאיר בו דעת, ודעת הוא הרי הכח לשקול דבר ולהחליט ולא להיות מבלבל, ולזה יש בקריאת התורה ג' פסוקים וג' עולים.

אחר כתבי זאת ראיתי שהביא הט"ז [או"ח סי' קל"ז] מה שכתב הבית יוסף בשם ארחות חיים וזה לשונו: 'כגון פרשת עמלק' "בית יוסף" הביא בשם ארחות חיים, לא הוסיפו בה מלמעלה או מלמטה מפני שאמר הקדוש ברוך הוא: עמלק גרם להיות שמי וכסאי חסרים כך פרשתו חסרה

ובירושלמי אמר: הוא עשה מעשה קטועה, לפיכך פרשתו קטועה' עד כאן לשונו. ואורו עיני, כי תודה לאל ראיתי שהנחני ה' בדרך אמת, כמו שכתבתי למעלה שמה שאין בפרשת עמלק כי אם תשעה פסוקים הוא בבחינת כי יד על כס יה כנ"ל:

בוודאי למד את הט"ז כמה פעמים לפני זה - אלא שכך מראה לנו שיש ללמוד בכל פעם מחדש ולשים לב לראות איזה ענין לא מובן כענין שמביאים מדרש תמוה וכו' או ענין סתם, ובכל פעם יש למצוא הבנה, וזה דבר חשוב 'אורו עיניך ממש - כלל המובן שפרשתו קטועה היינו בחי' שלוחם נגד השם על כס השם, ולזה יש בו מלחמת השם, והשי"ת מרחם ולוחם למעננו.

אפי' מעט מאד תורה, ממשיך לאדם חיות בכל יום

גם מצאתי אחר כך שכתב הבית יוסף בשם הפוסקים שמה שנתקן 'ובא לציון' כדי שיקימו כל ישראל למוד התורה בכל יום, עין שם, מכון כמו שכתבנו למעלה ש'ובא לציון' הוא במקום עסק התורה, כי צריכין דוקא ללמוד אחר התפלה כדי להמשיך חיים ואריכות ימים וכו' כנ"ל וכן מבאר גם כן בשלחן ערוך (ארח חיים סימן קנה סעיף א) שצריך לצאת מבית הכנסת לבית המדרש כדי ללמוד כנ"ל:

הבית יוסף בס' קל"ב שבתחילה היו לומדים אחר התפילה וכאשר לא יכולו אז תקנו ללמוד שני פסוקים בנביא היינו ובא לציון גואל, ואני זאת בריתי - הרי שיש ללמוד [ותראה פלא שאפילו כזה מעט, העיקר ללמוד משהו]

הרי שענין הלימוד בכל יום הוא ממש עיקר גדול להמשיך החיות, ואין לבטלה, וזה גם ראשית המשכת החיות ובא לציון כנ"ל.

על-פי טעם זה נכון גם כן מה שאין אומרים ובא לציון בשבת כי אם במנחה, כי אז קורין בתורה ובנביא, כמו שכתב הבית יוסף שם טעם זה, ומוסיף מהרנ"ת ושואל ואף שבשני וחמישי קורין גם כן, אף-על-פי-כן מחמת שקורין מעט ואין מפטירין בנביא, על-כן צריכין גם כן ובא לציון והכל נכון על-פי מה שנתבאר למעלה:

בזה משמע שמוכרח ללמוד גם בנביא, אם לומדים מעט הרי העיקר הלימוד בנביא, ויש להבין שזה התגלות ההסתרה ובא לציון גואל לשבי פשע, ואני זאת בריתי, זה עיקר הלימוד.

לְכָה בַּלֵּא נִדְעֵה אִיהָ, וְכֵא נִדְעֵה לָנוּ אִם לֹא נִתְבַּאֲרָה, אוּ נִתְבַּאֲרָה וְנִאֲבָדָה, בְּעִזּוֹנוֹי תִּינוּ הַרְבִּים:

ענין קריאת התורה ג:

ענין קריאת התורה בשעת התפלה בשני וחמישי וכו': על-פי מה שכתב רבנו זכרוננו לברכה בליקוטי תנינא (סימן פז) שפונות אלול הם תקון הברית, כי פונות אלול הם בחינת הנותן בימים רך, שצריך להאיר הדרך בימים וכו' ועל ידי זה הוא מוצא זיווג והיא אינה כנגדו וכו' וסוד זה מסר אברהם לאליעזר בעת ששלח אותו למצא הזיווג של יצחק בנו וזה שאמר לו, 'ואם לא תאבה האשה ללכת א'חריד', ראשי תבות אלול ובאמצע הם תבות 'תאבה האשה', כי על-ידי פונות אלול, שעל-ידי זה נעשה תקון הברית, על-ידי זה נעשה בה רצון אליו, ואזי תאבה האשה, כי על-ידי פגם הברית היא נוטה מרצונו וכו' ועל-ידי תקון הברית, על ידי פונות אלול, שהם בחינת

הנותן בים דרך, על-ידי זה תאבה האשה וכו', עין שם ענין זה היטב, פי הוא סוד עמק ונסתר מאד מאד:

א) וזה בחינת 'ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך', 'ללכת' דיקא, כי על-ידי פונת אלול המרמז בראשי תבות, מתקן בחינת הדרך, בחינת הנותן בים דרך ואזי תאבה האשה ללכת אחריך, 'ללכת' דיקא, כי היא מרצה לילך בדרך אחריו מאחר שכבר תקן והאיר בה בחינת הדרך, שהוא בחינת פונות אלול המרמז בראשי תבות של זה הפסוק, שהם בחינת הנותן בים דרך כנ"ל ועל-כן על-ידי זה תאבה האשה ללכת וכו', 'ללכת' דיקא, שהוא בחינת דרך כנ"ל:

מקדים למה שימשיך אח"כ שיש להאיר לתוך דרך התפילה שזה עיקר מציאות השידוך והמנוחה, ומזכיר שכל שידוך נעשה כאשר נשמטת האשה מקבלת הארה לצאת מהקליפות ע"י המשכת בחי' בקי ברצוא ובשוב, בחי' הארת הרחמים שבאלול, כדי להשלים אור הנשמה, וזה ע"י שמתקן נקודת הביטול של עצמו לכבוד השם וכך הענין בתפילה כמ"ש.

ב) וזה בחינת תפלה, כי תקון התפלה הוא בחינת זוג דקדושה כידוע, כמו שאמר רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר שאצל הצדיקים הגדולים אין הפרש בין תפלה לזווג, כמו שכתב רבנו זכרוננו לברכה על מאמר רבותינו זכרונם לברכה, שתהיה תפילתי סמוכה למשתי וכו', עין שם פי התפלה היא בחינת אשה יראת ה', ועקר תקון התפלה הוא על ידי בחינת פונות אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך, שעל ידי זה תאבה האשה ללכת וכו' וזהו בחינת תקון התפלה, שהוא בחינת אשה יראת ה', כי עקר תקון התפלה הוא בבחינת אם שגורה תפילתי בפ"י יודע אני שהוא מקבל, שהוא בחינת (בראשית כד) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת וכו' ההוא דכתיב (תהלים פה), "צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו" כמו שכתוב בתקונים (תקון תמני סרי, עין שם) ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שהוא בחינת תקון התפלה, בחינת שגורה תפילתי בפ"י כנ"ל, הוא בחינת תאבה האשה ללכת אחריך שהאשה יראת ה', שהיא רבקה אשת יצחק, נמשך בה רצון על-ידי פונות אלול, שעל ידי זה ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת". וזה בעצמו תקון התפלה בחינת שגורה תפילתי בפ"י, כמבאר בתקונים כנ"ל שהאשה יראת ה', שהיא בחינת התפלה, הולכת ונמשכת אחר האדם בחינת אם שגורה תפילתי בפ"י יודע אני שהוא מקבל.

וכל זה על-ידי פונות אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך וכמו שסיים שם בתקונים, ההוא דכתיב, "צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו" כי צריך להאיר בבחינת התפלה, בחינת הדרך, שהוא בחינת פונות אלול כדי שתהיה התפלה פראוי בבחינת שגורה תפילתי בפ"י וכו' בבחינת ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת וכו' כנ"ל ועל-כן עקר תקון התפלה הוא בחודש אלול שאז מרבים ישראל בתפלות ותחנונים, כי עקר התקון התפלה על-ידי פונות אלול, שהם בחינת הנותן בים דרך, שעל-ידי זה תאבה האשה ללכת אחריך, שזה בחינת ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שזה בחינת תקון התפלה כנ"ל:

כי עיקר הריחוק מהשי"ת הוא ע"י הקושיות שיש לאדם על מה שנעשה ונתעורר למעלה ע"י תפילתו, וזה פגם הרצוא שאינו מתחזק לעבודה, ופגם השוב הוא כשחי בלי השגחה כי חושב שיש הסתרה, ותיקון התפילה הוא להאיר בחי' דרך שהשי"ת נמצא בעולם ויאמין שהישועה נמצא בוודאי, רק שצריכים תפילה, שזה בחי' טרם יקראו בחי' טרם כלה לדבר (אותיות כלה, כי הכלה נמצאת בוודאי אבל צריכים לתקן הדרך שהוא בחי' התפילה שיהיה בה דרך אמונה, בחי' כ"ד סוד

המתקת הדין, שעולה התפילה למעלה ומתאחד בהשי"ת ע"י הביטול של כבוד עצמו - שזה ע"י דעת ואמונה שהוא כבוד אלקי ואור התורה שמאיר בלב, ועי"ז מקבלת המלכות המוחזק של מידות הרחמים, בחי' כ"ד ספרי התורה).

ג) כי צריך להאיר בחינת הדרך בהתפלה כדי שתוכל התפלה ללכת בדרך הישר מחוץ לארץ לארץ ישראל, ומשם לירושלים ולבית המקדש ולקדשי קדשים בבחינת (מלכים - א ח) והתפללו אליה דרך ארצם 'דרך' דיקא, כי התפלה צריכה לילך לארץ ישראל וכו' ולקדש קדשים, ומשם לשמים, ואחר כך מרקיע לרקיע ומעולם לעולם עד שתלך ותעלה למקומה ועל-כן צריכין להאיר בה בחינת הדרך, על-ידי פנינת אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך פנ"ל:

כי עיקר הריחוק הוא רק ע"י שחושב כמה הוא צריך ללכת ואיך יגיע, אבל יש דרך שעו"ז מגיע כי אין שום ריחוק, כי הוא בקי בשוב ועולה למעלה יותר לרצוא, והתפילה נשלמת ועולה לראש הכתר.

ד) וזה בחינת קריאת התורה בשעת התפלה, כי עקר הדרך מאיר על-ידי התורה, כי התורה מאירה את הדרך, כי על שם זה נקראת תורה, על שם שהיא מורה לנו את הדרך, כמו שפיתוב (שמות יח), "להורות להם את הדרך אשר ילכו וכו'" וכמו שפיתוב (תהלים קיט), "דרך מצותיך ארוץ וכו' דרך פקודך בחרתי וכו'" ובתיב (משלי ג), "דרכיה דרכי נעם" ועל-כן על ידי התורה שקורין בשעת התפלה, על-ידי זה מאירין את הדרך בים, דהינו בבחינת התפלה, ואזי התפלה מקבלת בבחינת אם שגורה תפילתי בפי יודע אני שהוא מקבל, שזה בחינת ויהי הוא טרם פלה לרבר והנה רבקה יוצאת, שהוא בחינת ויהי טרם יקראו ואני אענה וכו' כי התורה מאירה בחינת דרך, שהוא בחינת פנינת אלול בבחינת התפלה.

ועל-כן נתקן קריאת התורה בשעת התפלה בשני ובחמישי שהם הימים שעלה וירד משה בארבעים ימים האחרונים, שהם ימי אלול לקבל לוחות אחרונות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תוספות בבא קמא דף פב בשם המדרש) כי באלו הימים שקבל לוחות אחרונות, שהם ימי אלול, עשה משה דרך בפושא, שהוא פנינת אלול, כמו שפיתוב רבנו זכרוננו לברכה במקום אחר (לקוטי תנינין סימן פב) ועל-כן קורין באלו הימים שעלה משה וירד, כי עקר קריאת התורה בשעת התפלה הוא כדי להאיר הדרך בים פנ"ל:

הרי שקריאת התורה בב' וה' הוא בחי' המשכת קדושת אלול לכל שבוע לימות החול, והוא ענין נורא כי ממשיך כח המתקת הרחמים של מידות הרחמים ומאיר כבוד אלקי אור הדעת להשלים המלכות וטרם יקראו וכו'

ה) ועל-כן עקר קריאת התורה בשני וחמישי נתתקן בעת שהלכו ישראל בדרך בלא תורה שלשה ימים ונתנגעו וכו', עמדו נביאים שביניהם ותקנו שיהיו קורין בתורה בשני וחמישי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא קמא פב). כי עקר תקון קריאת התורה בשני וחמישי הוא בשביל תקון בחינת דרך פנ"ל כי עקר תקון הדרך הוא על-ידי התורה שהיא מורה דרך פנ"ל וזה בחינת (משלי ו) בהתהלכך תנחה אתך וכו' ועל-כן בשהלכו ישראל בדרך בלא תורה נתנגעו ועל-כן תקנו אז דיקא קריאת התורה, כי על ידי התורה מתקנים בחינת דרך פנ"ל.

ועל-כן תקנו קריאת התורה בשעת התפלה בימים שעלה משה בימי אלול לקבל את התורה ועשה דרך בפושא פנ"ל, כדי להמשיך בחינת פנינת אלול להאיר הדרך בים, כדי שתהיה

התפלה בבחינת אם שגורה התפלה בפי יודע אני שהוא מקבל, שהוא בחינת ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת בחינת טרם יקראו ואני אענה, שזהו בחינת תאבה האשה, שהיא רבקה, ללכת וכו', שזה נעשה על-ידי פגנות אלול שנמשך על-ידי קריאת התורה בשני וחמישי וכו' כנ"ל:

כי עיקר דרך האדם הוא לאור התורה. שמשתדל בבחי' רצוא לעלות לקיים יותר, ובקי בשזב לזכור שהשי"ת איתך. ויש ששזכחים וצריכים לתקן הדרך ע"י קריאת התורה בשני וחמישי, בימים שבהם נמשך כח פגנות אלול וטרם יקראו ואני אענה בחי' תאבה התפילה.

ו) כי שני וחמישי הם בבחינת פגנות אלול, בחינת הנותן בים דרך הנ"ל כי בשני נאמר, "יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים", בין מים עליונים למים תחתונים וזה בחינת סוד פגנות אלול, בחינת דרך הנ"ל שנעשה על-ידי בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך אם אסק שמים ואציעה שאול' הם בחינת יו"ד עליונה שעל האלף ויו"ד תחתונה שתחת האלף, שהם בחינת סגול רס"א וחיריק רס"ג, שמהם נעשה בחינת הדרך, כמבאר בפגנות וכמבאר במאמר "ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע" (בסימן ו לקוטי חלק א) ובמאמר "כי תצא" (לקוטי תנינא סימן פב), עין שם היטב וזה בחינת יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, שזה בחינת סוד תמונת אלף, כמובא בתקונים, כי מים עליונים הם בחינת יו"ד עליונה שעל גג האלף, ומים תחתונים הם בחינת יו"ד תחתונה שתחת גג האלף, ורקיע המבדיל בין מים למים הוא בחינת הו"ו שבתוך האלף פירוץ, וזה בחינת הנותן בים דרך שהוא בבחינת הברלה בין מים למים, שעל-ידי זה נעשה דרך בים, שזה עקר בריאת העולם, כי על-ידי זה נעשו שמים וארץ.

הו' שבתוך האלף הוא המשהו שיש בין שני הקצוות רצוא ושוב, ששם נמצא האדם תמיד, והוא צריך להפכו מפירוד והבדלה לחיבור וקירוב

כי בחינת הדרך הנ"ל, שהוא בחינת דרך התשובה, בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך, זה עקר בריאת העולם וקיומו, כי תשובה קדם לעולם, ובלא זה אין העולם מתקיים, כי עקר בריאת העולם בגין דישתמוזרעין לה, דהינו להכיר אותו יתברך בכל מקום, בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך נמצא, שיום שני הוא בבחינת הנותן בים דרך, שהוא בחינת פגנות אלול, בחינת אלף כנ"ל, שהוא בחינת יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וכו':

הוא ענין רמז רק ועמוק; שהרי העיקר לרעת אם אסק שם אתה, ויש לעלות לתשובה, ומצד שני יש לרעת ואציעה שאול וכו' להתחזק בשזב בכל עת, הרי יש משהו בין שני קצוות אלו והו מציאות הו' ימי המעשה, מעשה בראשית, מציאות חיי האדם שהוא תמיד בין שני קצוות אלו, והם הכח שמקיים העולם להבריל האדם מכבוד עצמו שיהיה לו קיום בעולם, והוא המשכת קדושות אלו ע"י יום ב' היינו ע"י בריאת שמים בחי' אם אסק שמים, וע"י מה שבו נעשה רקיע והבדלה בין שני הדרכים, שזה עיקר תיקון כח התפילה מלכות, למצוא הדרך לחזור למעלה גם אחרי הבדלה וריחוק! ובו יש לקרוא בתורה לפעול תיקון הדרך שהוא המשכת כבוד אלקי באור התורה, שמבדיל עצמו משני קצוות הטעות של כבוד ומתחבר להשי"ת (יום ב' הוא בחי' גבורה שבו נעשה הבדלה, היינו בושה ובזיון מחמת שרוצה כבוד ואינו יכול להשיג כבוד אלקי, והתיקון הוא ע"י התורה והמשכת אלול, ובזה מתחיל תיקון השבוע כאשר ביום ראשון

ממשיכים עוד מחשבה של שבת, ויום ב' צריכים להכנס בדיבור ולזה מוכרח קריאת התורה.

סיבת הקריאה ביום חמישי שבו נבראו הדגים, לתקן מדת הוד - דוה בכח קדושת יוסף

זוה בחינת יום חמישי, כי בחמישי נאמרה ברכה לדגים, ודגים הם בבחינת זרעו של יוסף שנתברכו 'וידגו לרב' וכו' כי עקר הדרך המאיר בים הנ"ל הוא בבחינת יוסף שהוא בחינת שמירת הברית שעל-ידי זה מאיר הדרך בים הנ"ל ועל-כן עקר קריעת ים סוף שעליו נאמר 'הנותן בים דרך', היה על-ידי יוסף, כמו שכתוב (תהלים קיד), "הים ראה וינס" ויצא החוצה, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה. כי יוסף הוא בחינת שמירת הברית, שעל-ידי זה הוא בחינת הנותן בים דרך הנ"ל, שזה הוא בחינת קריעת ים סוף שנעשה דרך בים, בחינת (תהלים עז) בים דרך, על-ידי גאלת בזרוע עמו בני יעקב ויוסף סלה (שם) כי הדרך נעשה על ידי בחינת יעקב ויוסף שהם בחינת שמירת הברית הנ"ל.

ועל-כן נתברכו זרעו של יוסף בברכת דגים, כי הדגים יש להם דרך בים יותר מכל מין חי, כי עקר חיותם במים וכל מין חי אין לו דרך בים, כי יהיה נטבע שם, והדגים עקר חיותם שם נמצא, שיש להם דרך בים שחיים והולכים שם, ועל-כן הם בבחינת זרעא דיוסף, שהם בבחינת הנותן בים דרך הנ"ל.

ועל-כן בחמישי שנאמרה בו ברכה לדגים תקנו חכמינו זכרונם לברכה בו נשואין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בכתבות (דף ה) כי הנשואין דקדושה, דהינו נשואין של ישראל הם בבחינת הנותן בים דרך, כמוכן בדברי רבנו הנ"ל, על-כן תקנו נשואין בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה לדגים, כי ברכת דגים הם בבחינת זרעא דיוסף, שהוא בחינת הנותן בים דרך, שהוא בחינת תקון הברית, בחינת נשואין דקדושה הנ"ל:

יום חמישי הוא סיום השבוע בחי' הוד כלליות המידות, אלא שבחול נהפך הוד לרוד, וצריכים בחי' ותשת עלי כפך בבחי' כ' להמשיך ה' לתוך הר', וזה בחי' ברכה לדגים, היינו מה ששט במים הזרונים של החול כבר כמה ימים, והנה נראה ברכה היינו הכח לתת דרך בים, לגלות דרך שמבטל הרע, והוא כח הקדושה של כבוד אלקי בחי' דרך וקדושת הברית, שעל ידו יכולים לשוט בכל מקום יחד עם הדעת של כבוד אלקי, לעשות דרך גם בתוך מקום שאין דרך, שהוא ענין הר'.

ועי' מתגלה יוסף שמקשר אלקות - כבוד אלקי לתוך העולם (ד"ג בחי' ג' אק"ה וד' היות) ויכולים להכין לב לשבת קודש כאשר ביום השישי יקדש המחשבה, ולזה מוכרח קריאת התורה ביום ה' להמשיך הברכה ותשובה להמשיך כח אלול ככל הנ"ל.

נמצא, ששני וחמישי הם בבחינת הנותן בים דרך, שהוא בחינת פגות אלול, ועל-כן בהם עלה משה וירד במ"ם ימים האחרונים, שהם ימי אלול, לקבל לוחות האחרונות, שאז עשה משה בשעת קבלת הלוחות דרך בפגות הנ"ל, כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה, ועל-כן בימים אלו, דהינו בשני וחמישי קורין בתורה בשעת התפלה כדי להמשיך פגות אלול, כדי להאיר הדרך בים, שזה עקר תקון התפלה הנ"ל:

הרי שענין הדרך כבושה שעשה הוא תיקון הריחוק של יום ב' שהוא בחי' ס"ג, ותיקון הריבוי

אור של המים שיש ביום ה', בחי' שוב ורצוא של כל שבוע מימות החול, שבהם עיקר יניקת הדין והסתרה.

ח) וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא קמא פב), כשהלכו ישראל במדבר שלשה ימים בלא תורה היו יגעים ובשביל זה תקנו קריאת התורה בשני וחמישי כמובא לעיל ועקר הקפידא שלא ילכו שלשה ימים בלא תורה, כי עקר קריאת התורה הוא בשביל בחינת תקון הדרך, כי על ידי התורה מאיר הדרך כנ"ל, ועקר תקון בחינת הדרך הוא בבחינת משלש, שהוא בחינת שלשה ימים, כי שלשה ימים הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, ועקר תקון הדרך הוא בבחינת המכריע, שהוא בחינת ממצע בין ימין ושמאל, בבחינת בכל הדרך אשר צויתי אתכם תלכו לא תסורו ימין ושמאל, כי זה עקר תקון הדרך שלא לנטות לימין ושמאל וזה בחינת אלף הנ"ל, שהוא בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך והוא"ו שבתוך האלף הוא בחינת הדרך שמכריע בין יוד עליונה ליו"ד תחתונה וכלול משניהם.

וזה עקר בחינת הדרך שעשה משה בחדש אלול שנוכל למצוא את השם יתברך תמיד הן בבחינת אם אסק שמים שם אתה הן בבחינת ואציעה שאול חס ושלום, כי יש מי שנוטה מהשם יתברך חס ושלום, על-ידי עליתו, שהוא בחינת אסק שמים ושם דיקא הוא תועה מן הדרך ושוכח בהשם יתברך. ויש להפך, שעל ידי נפילתו הוא תועה ושוכח בהשם יתברך. ומשה רבנו, עליו השלום, עשה דרך כבושה לבלי לנטות לימין ושמאל רק להשיב הכל אל הדרך הישר, אל הדרך הממצע, כי משה רבנו מאיר לשניהם ומורה אותם דרך ישרה לכל יתעו מן הדרך, הן העולים למעלה בחינת אם אסק שמים, לכל יתעו מן הדרך חס ושלום, על-ידי עלייתם, רק בכל עליה ועליה ימצאו את השם יתברך בבחינת אם אסק שמים שם אתה.

וכן משה רבנו מאיר גם להיורדים חס ושלום, אפלו לאותן שגפלו מאד מקרשתם והם בשאול תחתיות חס ושלום, גם להם מאיר משה רבנו, עליו השלום, ומורה להם את הדרך לכל ישכחו בהשם יתברך, כי גם שם נמצא הוא יתברך בבחינת ואציעה שאול הנך וכמבאר במאמר "כי תצא" הנ"ל וזה עקר בחינת הדרך, שהוא בחינת מכריע בין ימין לשמאל, בין עליונים ותחתונים ומשלים לשניהם להשיבם בלם להדרך הישר.

ועל-כן בחינת הדרך כלול משלשה, שהוא בחינת אלף שכלול מתלת, נקדה עליונה ונקדה התחתונה וואו שבאמצע וכנ"ל ועל-כן התורה שהוא בחינת דרך כנ"ל, כל בחינותיה הוא שלש שלש כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח), בריה רחמנא דיהיב לן אוריגן תליתאה ביום תליתאה על-ידי תליתאה וכו' ועל-כן דיקא כשהלכו ישראל שלשה ימים בלא תורה נתגעגו, כי שלשה ימים אי אפשר לילך בלא תורה, כי שלשה ימים הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, שהוא בחינת כלליות הדרך ועקר הוא בחינת יום השלישי, הוא בחינת ממצע, שזה עקר בחינת דרך הישר שלא לנטות לימין ולשמאל כנ"ל ועל-כן אי אפשר להיות שלשה ימים בלא תורה, שהוא בחינת הדרך שעקרו בבחינת שלשה ימים וכו' כנ"ל ועל-כן תקנו קריאת התורה וכנ"ל:

ו' נתן מתייגע בהלכות קריאת התורה לכאר ענינים סתומים שאין להם שום ביאור, ומפרש למה תיקנו הקריאה בב' וה', ומה פירוש שהלכו ג' ימים בלי תורה - והרי בזה מגלה יסוד הענין, כאשר מקורם עמל לגלות מה שייך ענין מיוחד בב' וה' ואין יש להמתיקם בכח התורה מחמת שבהן נברא הברלה ודגים, כי עיקר תיקון הברית כבוד אלקי ומציאות השירוד והמנוחה של

האדם בבחי' תפילה בכוונה, הוא כשיש לו דעת, היינו שכאשר עולה, הוא מחפש את האמת, וכן כאשר יורד הוא מחפש, ומה שמחפש הוא לכלול הו' מדות במדות העליונות, לדעת כבוד השם בכל דבר, שזה בחי' שלשה ימים.

ולזה תיקנו קריאת התורה להמשיך אור התורה הקדושה בכל עת, שלא יעברו ג' ימים בלי אור תורה, רק תמיד יהיו בנו אור אלול - כח המרכבה בחי' א', לגלות כבוד אלקי למצוא תיקון התפילה ומנוחת הנפש בחי' שידוך.

וְעַל-כֵּן אֵין קוּרִין בַּתּוֹרָה בְּפָחוֹת מִשְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים שֶׁהֵם, בְּהֵן, לִוֵּי, יִשְׂרָאֵל וְכֵן כָּל אֶחָד אֵינוֹ קוֹרֵא פָּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, כִּי עֵקֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה הוּא בְּשִׁבִיל לְהָאִיר בְּחֵינַת הַדָּרֶךְ, שֶׁהוּא כָּלוּל מִשְׁלֹשָׁה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֶלֶף, שֶׁהוּא בְּחֵינַת בֵּהֵן, לִוֵּי, יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹבָא וְכַ"ל:

הרי שיש לכונן בכל קריאה תמיד ללמוד מהקריאה איך להיות בקי ברצוא ושוב, ואיך לקבל כל בזיון ברצון, ולכלול הכל לכבוד השם, לאור המדות.